

רשומות

הצעות חוק

29 ביולי 1993

2199

י"א באב התשנ"ג

עמוד

307

הצעת חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת:

[677]

הצעת חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993*

הגדרות

1. בחוק זה -

"חוק הבחירות" - חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 (1);

"חוק הבחירה הישירה" - חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975 (2);

"הבחירות" - הבחירות לפי חוק הבחירות ולפי חוק הבחירה הישירה לכל מועצה של רשות מקומית ולראש הרשות, לרבות בחירות חוזרות;

"סיעה" - סיעה במועצת הרשות המקומית שבה ייערכו בחירות ואשר אושרה כסיעה כאמור בסעיף 25(א) לחוק הבחירות;

"סיעת אם" - סיעה מסיעות הכנסת;

"סיעת בת" - סיעה שמסרה עד 14 יום לאחר היום הקובע הודעה בכתב לשר הפנים המציינת כי היא סיעת-בת במועצת רשות מקומית ומי היא סיעת-האם שלה; הודעה זו תישא אישור של בא כוח סיעת-האם בכנסת; יכול שלסיעת-אם תהיה יותר מסיעת-בת אחת;

"רשימה" - רשימת מועמדים שאינה סיעה;

"רשימת בת" - רשימה המוגשת מטעם סיעת אם ברשות מקומית שבה אין לסיעת האם סיעת בת;

"תקופת בחירות" - התקופה מהיום הקובע עד יום הבחירות, ולגבי סיעה או רשימה שמועמד מטעמן משתתף בבחירות חוזרות - עד יום הבחירות החוזרות;

"בחירות חוזרות" - בחירות על פי סעיפים 9(ב) ו-9(א) לחוק הבחירה הישירה;

"הוצאות" - הוצאות של סיעה או רשימה - לרבות סיעת אם - לארגון פעולותיה, לתעמולה ולהסברה ולקיום הקשר הארגוני והרעיוני עם הציבור, לרבות התחייבויות בשל הוצאות כאלה;

"הוצאות הבחירות" - ההוצאות המיוחדות של סיעה או רשימה - לרבות סיעת אם - שהוצאו במערכת הבחירות, בתקופת הבחירות או לפנייה, בעד שרותים וטובין שנתקבלו בתקופת הבחירות ובקשר עם מערכת הבחירות ולרבות התחייבויות להוצאות כאמור;

"הוצאות שוטפות" - הוצאות של סיעה ושל רשימה שזכתה במנדט, למעט הוצאות הבחירות;

* הצעת חוק מס' תע"ו; הועברה לוועדה ביום י"ז באדר התשנ"ג (10 במרס 1993).
1 ס"ח התשכ"ה, עמ' 248; התשנ"ב, עמ' 2.
2 ס"ח התשל"ה, עמ' 211; התש"ן, עמ' 8.

"היום הקובע" - יום קביעת הסיעות במועצה כאמור בסעיף 25 (א) לחוק הבחירות; וברשות מקומית שבה אינה מכהנת מועצה נבחרת, היום בו מינה השר ועדת בחירות על פי סעיף 26 לחוק הבחירות;

"השר" - שר הפנים;

"מדד" - מדד המחירים לצרכן המתפרסם מדי פעם מטעם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

2. מימון סיעות ורשימות
כל סיעה וכל רשימה זכאית למימון הוצאות הבחירות שלה מאוצר המדינה, על פי הוראות חוק זה.

3. יחידת החישוב תהיה 33 שקלים חדשים לכל בעל זכות לבחור. יחידת חישוב

4. (א) בסעיף זה: עידכון יחידת החישוב

"המדד היסודי" - המדד שפורסם לאחרונה לפני תחילתו של חוק זה;

"המדד החדש" - המדד שפורסם לאחרונה לפני היום הקובע.

(ב) השתנה המדד החדש לעומת המדד היסודי, תעודכן יחידת החישוב בהתאם לשעור השנוי במדד.

(ג) יחידת החישוב המעודכנת כאמור בפסקה (ב) תעוגל לסכום של השקל החדש הקרוב השלם.

5. המימון הכולל בבחירות לכלל הרשויות המקומיות, המימון הכולל יהיה מכפלת יחידת החישוב במספר בעלי הזכות לבחור בכלל הרשויות המקומיות שבהן יתקיימו הבחירות. המימון הכולל

6. (א) סכום מימון הבחירות יחושב לגבי כל רשות מקומית בנפרד והוא יהיה מכפלת יחידת החישוב במספר בעלי הזכות לבחור באותה רשות מקומית. סכום המימון ברשות מקומית

(ב) רשות מקומית אשר מספר בעלי הזכות לבחור בה אינו עולה על 2000, ייוסף לסכום המימון לגביה סכום נוסף כלהלן:

(1) היה מספר בעלי הזכות לבחור בה עד 1000, יהא הסכום הנוסף 50% מסכום המימון האמור בסעיף קטן (א);

(2) היה מספר בעלי הזכות לבחור בה מ-1001 עד 2000, יהא הסכום הנוסף 20% מסכום המימון האמור בסעיף קטן (א).

(ג) לענין סעיפים 3, 5 וסעיף זה, מספר בעלי הזכות לבחור ברשות מקומית הוא מספר הבוחרים הכלולים בפנקס הבוחרים ובנספח שהוכנו על פי סעיפים 11 עד 16 לחוק הבחירות.

7. (א) סכום מימון אשר כל סיעה או כל רשימה ברשות מקומית פלונית זכאית לקבל יהיה סכום המימון על פי סעיף 6 מחולק במספר חברי המועצה שנבחרו באותה רשות ומוכפל במספר נציגי הסיעה או הרשימה שנבחרו. מימון סיעות ורשימות

(ב) זכותה סיעה או רשימה בבחירות במנדט אחד לפחות -

(1) סכום בשווי של 85% מן המגיע לה לפי סעיף קטן (א), בניכוי המקדמה שקיבלה לפי סעיף 10, ישולם לה מיד אחרי פרסום תוצאות הבחירות;

(2) בכפוף לאמור בסעיף 23 (ד) ו-(ה), סכום בשווי של יתרת 15%, ישולם לסיעה או לרשימה מיד אחרי שמבקר המדינה הגיש דין וחשבון חיובי לפי סעיף 23(א).

(ג) היו הוצאות הבחירות של סיעת אם, סיעה או רשימה שזכתה במנדט אחד לפחות, נמוכות מהסכומים המגיעים לה לפי חוק זה, תשמש היתרה לכיסוי ההוצאות השוטפות של סיעת האם, הסיעה או הרשימה.

רשימות
מועמדים
משותפות

8. הוגשה רשימת מועמדים אחת לפי סעיף 35 לחוק הבחירות על ידי שתי סיעות או יותר של המועצה היוצאת או הכנסת, בין שהתאחדו לסיעה אחת ובין אם לאו, יחולו הוראות אלה:

(1) תוך 3 ימים מיום הגשת רשימת המועמדים המשותפת יודיעו באי כוח הסיעות הנוגעות בדבר לשר במכתב משותף:

(א) מי היא הסיעה או סיעת האם שעל שמה ינוהל חשבון המימון אצל השר ובלבד שסיעה זו או סיעת האם הגישה הודעה כאמור בסעיף 11(א);

(ב) החלוקה ביניהן לפיה ישולם להן או יגבה מהן סכום מגיע.

(2) באין הודעה כאמור בפסקה (1) לא ישולם להן הסכום המגיע והשר יהא רשאי לגבות את כל הסכום המגיע גם מאחת מהן;

(3) החשבונות והדו"ח הכספי האמורים בסעיף 22 (א) יכילו שני חלקים:

(א) החלק שלפני יום הגשת הרשימה המשותפת בו יפורטו כל הנתונים לגבי כל סיעה בנפרד;

(ב) החלק המשותף שלאחר הגשת רשימת המועמדים.

מימון
בחירות
חוזרות

9. (א) קויימו בחירות חוזרות לפי סעיף 9(ב) לחוק הבחירה הישירה, ישולם לכל אחת מהסיעות או הרשימות שמוענד מטעמן משותף בבחירות אלה, סכום נוסף בגובה של 120% מהסכום המגיע בשל חבר מועצה אחד שנבחר.

(ב) קויימו בחירות חוזרות כאמור בסעיף 9(א) לחוק הבחירה הישירה, ישולם לסיעה או לרשימה שמועמד מטעמן משותף בבחירות אלה, סכום נוסף בגובה מחצית הסכום המגיע בשל חבר מועצה אחד שנבחר.

(ג) מיד לאחר פרסום תוצאות הבחירות החוזרות, ישולם לסיעה או לרשימה סכום בשווי של 85% מהסכום המגיע על פי סעיפים קטנים (א) או (ב).

(ד) בכפוף לסעיף 23 (ד) ו-(ה), סכום בשווי של יתרת 15% ישולם מיד אחרי שמבקר המדינה הגיש דין וחשבון חיובי לפי סעיף 23(א).

10. (א) סיעה זכאית לקבל מאוצר המדינה, בתוך שבעה ימים לאחר שמסרה לשר הודעה כאמור בסעיף 11(א), מקדמה למימון בחירות בגובה של 60% מסכום המימון שהיה מגיע לה על פי סעיף 7(א) אילו זכתה במספר המנדטים השווה למספר חבריה במועצה היוצאת ביום הקובע.
- (ב) רשימה רשאית לקבל מקדמה, כאילו היתה סיעה בעלת מנדט אחד במועצת הרשות המקומית.
- (ג) סיעת אם רשאית לקבל מאוצר המדינה מקדמה שהיא אחת מאלה, לפי בחירתה:
- (1) מקדמה כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב); או
- (2) סכום בגובה של 60% מהסכום שיחסו לסכום המימון הכולל, כאמור בסעיף 5, כיחס שבין מספר חברי סיעת האם ביום הקובע, למספר כלל חברי הכנסת;
- ורשאית היא לבחור תחילה בתלופה אחת ואחרי כן בתלופה האחרת, לפי הסכום הגבוה יותר.
- (ד) יושב-ראש הכנסת יודיע לשר על תרכובת הסיעות של הכנסת ביום הקובע.
11. (א) תנאי מוקדם לתשלום סכומים על פי סעיפים 7, 9 ו-10 הוא שתוך שבעה ימים לאחר היום הקובע, מסרה הסיעה לשר -
- (1) הודעה על מספר חבריה ליום הקובע, שמותיהם ושמות בא כוח הסיעה וממלא מקומו שנקבעו לפי סעיף 25(א) לחוק הבחירות; והודעה תחתם בידי בא כוח הסיעה או ממלא מקומו והעתק ממנה יישלח גם לראש הרשות המקומית.
- (2) הודעה על שמותיהם של לא פחות משניים ולא יותר משמונה נציגים שיהיו מוסמכים לפעול בשם הסיעה לענין חוק זה (להלן - הנציגים); להודעה זו תצורף הסכמת הנציגים; אחד לפחות מן הנציגים יהיה חבר הסיעה ועל אחד מהם לפחות יצהירו הסיעה והוא עצמו, שהוא בקי במשק הכספים של הסיעה; כמו כן יצויינו בהודעה הפרטים שיקבע השר;
- (3) את שמו, מענו ופרטים נוספים שיקבע השר, של רואה החשבון שמינתה לפי סעיף 17 וכתב הסכמתו של רואה החשבון לשמש בתפקיד;
- (4) תצהיר חתום בידי כל נציגיה, שהסיעה עשתה את כל הדרוש כדי להבטיח ניהול נאות של חשבון הכנסותיה והוצאותיה בתקופת הבחירות, בהתאם להנחיות מבקר המדינה לענין זה;
- (5) את מספר חשבונה או חשבונותיה בבנק או בבנקים.
- (ב) סיעה רשאית בכל עת להחליף את נציגיה או להוסיף עליהם ובלבד שהודיעה על כך לשר, והתקיימו הוראות סעיף קטן (א) (2); סיעה רשאית להחליף בכל עת את חשבונותיה בבנק או להוסיף עליהם, ובלבד שהודיעה על כך לשר; העתק מההודעות האמורות בסעיף קטן זה, תמסור הסיעה למבקר המדינה.

תנאים
לתשלום
לסיעה

- (ג) לענין חוק זה יקבע השר, בהתאם לנתונים הנמצאים בידו, את מספר החברים בכל סיעה, אם הסיעה היא סיעת בת ומי היא סיעת האם; לענין מספר החברים לא יובא בחשבון כל שינוי שחל אחרי היום הקובע.
- (ד) היו לסיעת אם יותר מסיעת בת אחת ברשות מקומית פלוגית, רשאית סיעת האם להודיע לשר כי יראו את שתי סיעות הבת כסיעת בת אחת לענין חוק זה (להלן - סיעת בת מאוחדת); סיעת האם תקיים לגבי סיעת הבת המאוחדת את כל האמור בסעיף 26.
12. (א) תנאי מוקדם לתשלום סכומים לרשימה על פי סעיפים 7 ו-10 (א) ו-1 (ב) הוא שלא יאוחר מהיום ה-21 שלפני יום הבחירות, מסרה לשר הודעה כאמור בסעיף 11 (א) (2), (3), (4) ו-5), בשינויים המחוייבים.
- (ב) את ההודעה ימסור המיועד לשמש בא כח הרשימה או ממלא מקומו.
- (ג) הוראות סעיף 11 (ב) יחולו על רשימה בשינויים המחוייבים; את ההודעה ימסור האמור בסעיף קטן (ב) ולאחר הגשת רשימות המועמדים - בא כח הרשימה לפי סעיף 38 לחוק הבחירות או ממלא מקומו.
13. (א) מקדמה לסיעה או לרשימה תשולם, אם מסרה לשר כתב ערבות בנקאית שתקפו עד תום תשעה חודשים אחרי הבחירות ובו התחייב הבנק לשלם לאוצר המדינה את סכום הערבות, כולו או מקצתו, על פי דרישת השר. מקומו והעתק ממנה יישלח גם לראש הרשות המקומית.
- (ב) סכום הערבות יהיה כסכום המקדמה שמבקשת הרשימה או הסיעה לקבל על פי סעיף 10, בתוספת 10%; היה סכום הערבות קטן מתאמור, יוקטן סכום המקדמה בהתאם.
14. (א) סכום המקדמה שקיבלה סיעה או רשימה ינוכה מן התשלום המגיע לה על פי סעיף 7 (ב) (1), ואם הסכום קטן מסכום המקדמה יגבה השר את החסר מן הבנק הערב וכן יעשה אם הסיעה או הרשימה לא זכתה אף במנדט אחד.
- (ב) לא הגישה סיעה או רשימה רשימת מועמדים כדין ובמועד, יגבה השר מן הבנק הערב את סכום הערבות מיד אחרי המועד האחרון להגשת הרשימה.
- (ג) לא השיגה רשימה 50% מהמודרד לקבלת מנדט, לפי סעיף 67(3) לחוק הבחירות, יגבה השר מן הבנק הערב את סכום הערבות.
15. (א) לא תוציא סיעה או רשימה להוצאות הבחירות סכום העולה על הסכום הגדול מבין אלה:
- (1) סכום העולה על 180% מסכום המימון שהיה מגיע לה על פי סעיף 7(א) אילו זכתה הסיעה או הרשימה בבחירות בשלושה מנדטים;
- (2) סכום העולה על 180% מסכום המימון שהיה מגיע לה על פי סעיף 7(א) אילו זכתה הסיעה במספר מנדטים השווה למספר חבריה במועצה היוצאת ביום הקובע;

(3) סכום העולה על 180% מסכום המימון המגיע לסיעה או לרשימה על פי סעיף 7(א).

(ב) סיעה או רשימה שמועמד מטעמן משתתף בבחירות חוזרות, רשאית להוציא בבחירות אלה סכום שלא יעלה על שליש מסכום המימון האמור בסעיף 6 לגבי הרשות המקומית שבה המועמד משתתף בבחירות החוזרות.

16. (א) לא תקבל סיעה או רשימה, במישרין או בעקיפין, כל תרומה מתאגיד בארץ ובחוץ לארץ.

(ב) לא תקבל סיעה או רשימה, במישרין או בעקיפין, כל תרומה שלא מתאגיד כאמור בסעיף קטן (א) בסכום או בסכומים העולים על 55,000 ש"ח מאת אדם ובני ביתו הסמוכים על שולחנו.

(ג) על הגבלת הכנסות של סיעת אם יחולו הוראות חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 (4).

(ד) העובר על הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) דינו - קנס בשיעור האמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (3) (להלן - חוק העונשין) או קנס כאמור בסעיף 63 לחוק העונשין, הכל לפי הגדול שבהם.

17. (א) סיעת אם, סיעה ורשימה, תמנה לה רואה חשבון לביקורת חשבונותיה ומתן חוות דעת כאמור בסעיף 22(ב).

(ב) רואה חשבון, שהודעה על מינויו נמסרה לפי סעיף 11 (א) (3) ונתן הסכמתו לשמש בתפקידו, ימשיך לכהן כל עוד לא מונה אחר במקומו.

(ג) התפטר רואה חשבון או נבצר ממנו למלא את תפקידו, תמנה סיעת האם, הסיעה או הרשימה רואה חשבון אחר במקומו, תוך שבעה ימים מהיום שנודע לה על כך.

18. (א) על אף האמור בסעיף 17, ברשות מקומית שמספר בעלי זכות לבחור בה, אינו עולה על 5,000, ימנה מבקר המדינה רואה חשבון אחר שיבקר את חשבונותיהן של כל הסיעות והרשימות באותה רשות שאינן סיעות בת או רשימות בת ויתן חוות דעת כאמור בסעיף 22(ב), לגבי כל אחת מהן בנפרד.

(ב) שכר רואה חשבון שמונה על פי סעיף זה, ישולם מאוצר המדינה.

(ג) רואה חשבון שמונה לפי סעיף זה, ימשיך לכהן כל עוד לא מונה אחר במקומו.

(ד) לענין סעיף זה "רואה חשבון" - לרבות עובד משרד מבקר המדינה ועובד המשרד שיצא לקצבה, גם אם אינו רואה חשבון, ובלבד שיש לו, לדעת מבקר המדינה, הכישורים והנסיון למלא תפקיד זה, ולרבות עובד המדינה או עובד המדינה שיצא לקצבה, ובלבד שהוא כשיר לכהן כמבקר פנימי, לפי חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992 (5).

³ ס"ח התשל"ו, עמ' 226; התשנ"ב, עמ' 142.

⁴ ס"ח התשל"ג, עמ' 52; התשנ"א, עמ' 92.

⁵ ס"ח התשנ"ב, עמ' 198.

19. (א) רואה חשבון שמונה לפי סעיף 17 או לפי סעיף 18 רשאי לבקש בכל עת מנציגיה של סיעה או רשימה שהוא מונה לבקרה, שתמציא לו ידיעות, מסמכים, הסברים וכל חומר אחר הדרושים לו לצרכי בקורת חשבונות הבחירות.
- (ב) מי שלא מילא את דרישה לפי סעיף קטן (א), דינו - קנס כאמור בסעיף 61 (א) (3) לחוק העונשין.
20. סיעת אם או רואה חשבון של סיעה או רשימה שאינה סיעת בת או רשימת בת, רשאים בכל עת לבקש ממבקר המדינה חוות דעת אם הוצאה מסויימת או סוג מסויים של הוצאות מהווים הוצאות בחירות; המבקר ישיב לפנייה תוך 14 ימים, ורשאי הוא לתת לתשובתו פרסום בדרך שיקבע.
21. (א) כל רשימה שזכתה במנדט אחד לפחות וכל סיעה תחזיק את הכספים המיועדים להוצאותיה בחשבונות הבנק שעליהם הודיעה כאמור בסעיף 11 (א) (5) ר(ב). רשימה תחזיק את הכספים כאמור לעיל החל מיום הגשת ההודעה כאמור בסעיף 12(א).
- (ב) כל סיעה וכל רשימה שזכתה במנדט אחד לפחות תנהל מערכת חשבונות לפי הנחיות מבקר המדינה ותרשום בהם לפי אותן הנחיות את כל הכנסותיה, הוצאות הבחירות שלה והוצאותיה.
- (ג) רשימה תנהל מערכת חשבונות כאמור בסעיף קטן (ב) החל מיום הגשת ההודעה כאמור בסעיף 12(א).
- (ד) מערכת החשבונות וחשבונות הבנק האמורים יעמדו לביקורת מבקר המדינה, ולעניין זה יהיו למבקר המדינה כל הסמכויות שהוענקו לו לגבי גוף מבוקר לפי חוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב] 6.
- (ה) מבקר המדינה רשאי בכל עת לדרוש מנציגיה של סיעת אם סיעה או רשימה, תצהיר לפי סעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], החש"א-1971 (7) בדבר שלמותם או נכונותם של הרישומים במערכת החשבונות או בדבר אופיה או מהותה של הכנסה או הוצאה מסויימת; תצהיר כאמור יכול שיימסר לפי ידיעתם של המצהירים או לפי מיטב ידיעתם, והמבקר רשאי לפי שיקול דעתו, לקבל הצהרה זו כראיה.
22. (א) לא יאוחר מתום שלושה חודשים אחרי הבחירות ימסרו נציגיה של סיעת אם, של סיעה או רשימה למבקר המדינה את חשבונותיה לתקופת הבחירות וכן דו"ח כספי לאותה תקופה; מבקר המדינה רשאי לקבל את החשבונות והדו"ח האמורים גם אם הוגשו באיחור אם הוא סבור כי מן הצדק לעשות כן.
- (ב) החשבונות והדו"ח הכספי יימסרו למבקר המדינה בצירוף חוות דעת של רואה החשבון שנתמנה כאמור בסעיפים 17 ו-18 בדבר תקינותם ושלמותם ובדבר ניהול מערכת החשבונות בהתאם להנחיות מבקר המדינה.

⁶ ס"ח התשי"ח, עמ' 92; התשנ"א, עמ' 18.
⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

(ג) סיעה או רשימה שלא היו לה הכנסות והוצאות תגיש למבקר המדינה תצהיר לפי סעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, על העובדות האמורות ותצהיר זה ייראה כדו"ח כספי לענין סעיף קטן (א).

23. (א) לא יאוחר מתום שמונה חודשים אחרי הבחירות ימסור מבקר המדינה ליושב ראש הכנסת דין וחשבון בדבר התשבונות האמורים בסעיף 22 (א), ההתייחס לחוות הדעת של רואה החשבון האמורה בסעיף 22 (ב) ובהסתמך על בדיקות ובירורים משלימים שמצא לנכון לערוך, ובו יציין -

(1) אם סיעת האם, הסיעה או הרשימה ניהלה מערכת תשבונות לפי הנחיותיו;

(2) אם הוצאות הבחירות של סיעת האם הסיעה או הרשימה והכנסותיה בתקופת הבחירות היו בגבולות האמורים בסעיפים 15, 16 ו-26 (ז).

העתק מן הדין וחשבון יימסר לשר.

(ב) ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת רשאית להאריך, לבקשת מבקר המדינה, את מועד מסירת הדין וחשבון האמור בסעיף קטן (א).

(ג) לא היה הדין וחשבון חיובי, יורה השר כי היתרה בסך 15% כאמור בסעיפים 7 (ב) (2) או 9 (ד) לא תשולם.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), אם ניהלה סיעת אם, סיעה או רשימה מערכת תשבונות לפי הנחיות מבקר המדינה אך ללא הקפדה מלאה עליהן, או שהתשבונות והדו"ח האמורים בסעיף 22 (א) הוגשו למבקר המדינה בהסכמתו באיחור, רשאי מבקר המדינה להמליץ כי ישולם לסיעת האם, הסיעה או הרשימה חלק מיתרת המימון, בסכום שיקבע מבקר המדינה, בהתחשב באופי התייגה ובהיקפה, במידת האיחור בהגשת התשבונות והדו"ח ובהתחשב בנסיבות מקילות או מחמירות שימצא מבקר המדינה לתייגה או לאיחור.

(ה) מבקר המדינה רשאי להמליץ בפני השר כאמור בסעיף קטן (ד) גם במקרה של תייגה מהוראות בדבר הגבלת הוצאות והכנסות האמורות בסעיפים 15, 16 ו-26 (ז).

(ו) השר יורה לשלם או לגבות סכומים בהתאם להמלצת מבקר המדינה על פי סעיפים קטנים (ד) ו-(ה).

(ז) (1) לא הגישה סיעת אם, סיעה או רשימה את תשבונותיה וכן דין וחשבון כספי כאמור בסעיף 22 (א) עד (ג), תחזיר סיעת האם, הסיעה או הרשימה את כל הסכומים שקיבלה לפי חוק זה.

(2) מבקר המדינה יודיע לשר מי הן הסיעות והרשימות שלא הגישו את תשבונותיהן והדו"חות הכספיים שלהן, והשר ידרוש מהן בכתב להחזיר את הסכומים שקיבלו כאמור בפסקה (1).

(ח) כל סכום שיש להחזירו לאוצר המדינה לפי סעיף קטן (ז) (1), יוחזר בתוספת הפרשי העליה של המדד, מן המדד שפורסם סמוך לפני תשלום המקדמה לפי סעיף 10 למי שנדרש

להחזיר את הסכום, עד המדד שפורסם סמוך לפני היום שהשר
שלח דרישה להחזרת הסכום כאמור בסעיף קטן (ז)(2)
(להלן - המדד האחרון). לא שולם הסכום בתוספת הפרשי
העליה של המדד כאמור, תוך 30 יום מיום שנשלחה דרישת
השר, ייוספו לו הפרשים של עליית המדד מן המדד האחרון
ועד המדד שפורסם סמוך לפני מועד תשלום הסכום.

(ט) כל סכום שהוספו לו הפרשי עליית המדד כאמור בסעיף קטן
(ח), יעוגל לסכום של השקל החדש הקרוב השלם.

(י) כל סכום שיש להחזירו לאוצר המדינה לפי סעיף קטן (ז)
(1) ו-(ח), יגבה השר מן הבנק הערב. עלה הסכום שיש
להחזירו על סכום הערבות הבנקאית, תחול על יתרת הסכום
פקודת המיסים (גביה) 8 ויראו כחייבים גם את הנציגים
ואת באי כוח סיעת האם, הסיעה או הרשימה.

24. (א) הודעות והצהרות של סיעה לפי חוק זה ימסרו על ידי
הודעות והצהרות בא-כוח הסיעה או ממלא מקומו שנקבעו על פי סעיף
11(א)(1).

(ב) הודעות והצהרות של רשימה לפי חוק זה ימסרו על ידי
בא-כוח הרשימה וממלא מקומו שנקבעו על פי סעיף 12(ב)
ו-(ג).

25. הסכומים המגיעים או שניתנו לסיעת אם, סיעה או רשימה לפי חוק
זה אינם ניתנים לשעבוד או לעיקול.

מניעת
שעבוד
ועיקול

26. (א) הוראות סעיפים 11 עד 15 ו- 17 עד 22 לא יחולו על סיעת
בת או רשימת בת; הוראות חוק זה הנוגעות לסיעה
ולחובותיה יחולו על סיעת האם בכפוף לאמור בסעיף זה
ובשינויים המחוייבים לפי הענין.

דין
סיעת
אם

(ב) סיעת האם תהיה זכאית לסכומים המגיעים לסיעת בת
או לרשימת בת על פי סעיפים 7, 9, ו-10.

(ג) תנאי מוקדם לתשלום לסיעת האם הוא שהיא מילאה במועד
שנקבע בסעיף 11 את חובות הסיעה שנקבעו בו, בשינויים
אלה:

(1) אחד לפחות מן הנציגים יהיה חבר הכנסת ועל אחד מהם
לפחות תצהיר סיעת האם והוא בעצמו שהוא בקי במשק
הכספים של סיעת האם;

(2) היא תמסור הודעה על אופן תשלום המקדמה לפי סעיף
10 (ג) (1) או (2);

(3) במקום הודעה לפי סעיף 11 (א) (1), תמסור סיעת האם
הודעה על סיעות הבת שלה ברשויות המקומיות, מספר
חבריהן ושם של החברים, וכן תמסור הודעה על
הרשויות המקומיות שבהן אין לה סיעות בת והיא
החליטה להגיש רשימות מועמדים בהן;

(8) ח"א, כרך ב', עמ' 1374.

(ד) הודעות מטעם סיעת האם ימסור בא-כוחה על פי סעיף 25 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 (9), או ממלא מקומו.

(ה) השר רשאי לקבל מיושב ראש הכנסת אישור הנתונים הנוגעים לסיעת האם והדרושים לצורך ביצוע חוק זה.

(ו) (1) עלה סכום המקדמה על התשלום המגיע בהתאם לסעיף 7, ינכה יושב ראש הכנסת, על פי בקשת השר, מן התשלומים המגיעים לסיעת האם או למפלגות המרכיבות אותה על פי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973, את החסר, ויעביר את כל הסכום שינוכה לאוצר המדינה.

(2) זכתה סיעת בת או רשימת בת בלמעלה מ-50% מהמנדטים כאמור בסעיף 67(3) לחוק הבחירות, לא ינוכה לפי פסקה (1) סכום המקדמה שקיבלה סיעת האם מן התשלום המגיע בשל אותה רשימה.

(ז) (1) הוצאות הבחירות של סיעת האם ושל כל סיעות הבת ורשימות הבת שלה למעט הוצאות בבחירות חוזרות - לא יעלו על 180% מסכום המימון המגיע לסיעת האם;

(2) הוצאות הבחירות החוזרות של סיעת האם ושל כל סיעות הבת ורשימות הבת שלה לא יעלו על שליש הסכום המגיע לפי סעיף 6 בכל הרשויות המקומיות שבהן סיעות בת או רשימות בת שלה משתתפות בבחירות החוזרות.

(ח) הוצאות הבחירות של סיעות הבת ושל רשימות הבת וכן הכנסותיהן ייראו כחלק מהוצאותיה והכנסותיה של סיעת האם לעניין חוק זה ויירשמו ביחד עם ההוצאות והכנסות של סיעת האם עצמה במערכת החשבונות שתנהל סיעת האם בהתאם לתנחיות מבקר המדינה.

(ט) חובת מינוי רואה חשבון תחול על סיעת האם, ובחוות דעתו יתייחס רואה החשבון במיוחד לשאלה אם ההוצאות והכנסות של סיעות הבת יוצגו כראוי במערכת החשבונות של סיעת האם.

27. (א) הוראות חוק זה בדבר ניהול חשבונות, ביקורת חשבונות, ביקורת מבקר המדינה והגבלת הוצאות והכנסות, יחולו גם על סיעה או רשימה שלא ביקשה מימון להוצאות הבחירות שלה או שלא זכאית למימון מתמם שלא מילאה במועד אחר התנאים של סעיפים 11 ו-12.

החלת
הוראות

(ב) הגבלת ההוצאות של סיעה או רשימה כאמור בסעיף קטן (א), תחושב לפי הוראות סעיף 15 כאילו מילאה אחרי התנאים של סעיפים 11 ו-12.

(ג) העובר על הוראות סעיף קטן (א) דינו - קנס כאמור בסעיף 61 (א) (3) לחוק העונשין.

28. נעברה עבירה לפי סעיפים 16, 19, או 27 בידי סיעת אדם, סיעה, רשימה שזכתה במנדט או רשימה, ייאשם גם כל מי שהוא נציג של אחד הגופים האמורים, כאמור בסעיף 11(א)(2), אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט את כל האמצעים הסבירים כדי למנוע או להפסיק את העבירה.

אחריות
נציגים

29. השר ימציא במרוכז למבקר המדינה לא יאוחר מ-25 ימים מהיום הקובע העתקים מהודעות שקיבל מסיעות אם ומסיעות ולא יאוחר מהיום ה-14 שלפני יום הבחירות העתקים מהודעות שקיבל מרשימות בהתאם לסעיפים 11(א), 12(א) או 26(ג) וכן רשימה מפורטת של סכומי המקדמות ששולמו לסיעות ולרשימות בהתאם לסעיפים 10 או 26(ב).
- המצאת הודעות
30. (א) מבקר המדינה יקבע הנחיות לסיעות ולרשימות בדבר דרך ניהול מערכת חשבונותיהן.
(ב) מבקר המדינה רשאי לקבוע קווים מנחים לרואי חשבון שנתמנו לפי חוק זה, בדבר דרכים ונהלים לבדיקת חשבונות הסיעות והרשימות.
(ג) מבקר המדינה רשאי לקבוע כללים בדבר -
(1) דרכי המינוי וביטול המינוי של רואי חשבון של סיעה או רשימה לפי סעיף 18 והתנאים והכשירות למינוי כאמור;
(2) שכרו של רואה חשבון שנתמנה לפי סעיף 18.
- הנחיות וכללים של מבקר המדינה
31. (א) תחילתו של חוק זה, בכפוף לאמור בסעיפים קטנים (ב) עד (ג), ביום קבלתו בכנסת.
(ב) תחילתו של סעיף 4 ביום שאררי הבחירות הראשונות שיערכו לכלל הרשויות המקומיות אחרי תחילתו של חוק זה כאמור בסעיף קטן (א) (להלן - הבחירות הראשונות).
(ג) תחילתו של האיטור בסעיף 16 (א) בדבר קבלת תרומות מתאגיד בחוץ לארץ ושל סעיף 16 (ב), ביום שאררי הבחירות הראשונות.
(ד) תחילתו של הוראת סעיף 21 (א) ביום ה-66 שלפני הבחירות הראשונות.
(ה) תחילתו של הוראת סעיף 21(ב) ביום ה-51 שלפני הבחירות הראשונות.
- תחילה
32. שר הפנים ממנה על ביצוע חוק זה והוא רשאי -
(1) ליתן הנחיות, ולקבוע טפסים להגשת הודעות והצהרות מאת סיעות אם, סיעות, רשימות ונציגייהן;
(2) לאצול מסמכיותיו למפקח הארצי על הבחירות לפקיד בחירות או לאדם אחר.
- ביצוע

דברי הסבר

בשלוש מערכות הבחירות האחרונות, הכלליות, לרשויות המקומיות ניתן מימון מאוצר המדינה לסיעות ולרשימות שהשתתפו בבחירות הללו, על פי חוקים מיוחדים שנחקקו כהוראות שעה ערב הבחירות.

אין זה מן הראוי כי נושא מימון הבחירות לרשויות המקומיות יוסדר כהוראת שעה בכל מערכת בחירות תחת להציע של זמן.

יש חשיבות רבה לכך שההוראות הקובעות את החליכים לקבלת המימון, מי יהיה זכאי למימון, סכומי המימון וכל שאר ההוראות הנוגעות למימון, יהיו ידועים מראש, כדי שהסיעות והרשימות המתכוונות להתמודד בבחירות אלה יוכלו לחנן את פעולותיהן לפיהן.

זאת ועוד; כתוצאה מכך שעד כה הוסדר נושא המימון בהוראות שעה שנחקקו לקראת מערכות בחירות כלליות לרשויות המקומיות, לא זכו במימון סיעות ורשימות שהתמודדו בבחירות שנערכו ברשויות מקומיות שלא במסגרת הבחירות הכלליות. הסדרת המימון בחוק קבע, כמוצע בהצעת חוק זו, תפתור את בעיית קיפוחן של סיעות ורשימות אלה.

בסיס הצעה הוא חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות) (הוראת שעה), התשמ"ח-1988. השינויים העיקריים הכלולים בהצעה זו לעומת הוראת השעה הם אלה:

1. יחידת המימון לכל בעל זכות בחירה בבחירות האחרונות לרשויות המקומיות, שהתקיימו בשנת 1989, היתה 19 שקלים חדשים. על פי הצעה זו תהיה יחידת המימון 33 שקלים חדשים, סכום שבערכים ראליים הינו נמוך מהסכום הקודם. כדי להימנע מפתחת נושא זה של יחידת מימון מחדש לקראת כל מערכת בחירות נקבע שהיחידה בסך 33 שקלים תהיה צמודה למדד המחירים לצרכן.

2. כל סיעה שהוצאות הבחירות שלה היו נמוכות מסכום המימון שקיבלה, לא תחוייב להחזיר סכום זה לאוצר המדינה ותוכל להשתמש בו למימון הוצאותיה השוטפות; עם זאת חוייבו הסיעות על פי הצעה זו לנהל מערכת חשבונות לפי הנחיות מבקר המדינה כל ימות השנה, גם שלא בהקשר למערכת הבחירות.

3. הוטלו הגבלות נוספות על קבלת תרומות על ידי סיעות, בדומה להגבלות המוטלות על סיעות הכנסת לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973. כך נאסרה קבלת תרומה גם מתאגידים בחוץ לארץ וכן הוגבלה תקרת התרומה שניתן לקבל מיחיד.

4. החובה שהוטלה על פי הוראת השעה גם על סיעה שלא ביקשה מימון או שאיננה זכאית למימון לנהל מערכת חשבונות מבוקרת, נשארה בעינה אך הוספה בצידה סנקציה על אי קיום חובה זו.

5. נקבע כי סיעה שאיננה מגישה דו"ח כספי למבקר המדינה על הוצאותיה והכנסותיה במערכת הבחירות, תהיה חייבת להחזיר את כל סכום המימון שקיבלה וזאת בניגוד להוראת השעה ששללה מסיעה כזו רק את היתרה בשיעור של 15% מסכום המימון.

6. כדי לא לחייב שלילה של יתרת המימון בגין חריגות קלות מהוראות החוק, ניתן למבקר המדינה שיקול דעת להמליץ על שלילה חלקית בלבד של היתרה, בסכום שיקבע מבקר המדינה, בהתחשב באופי החריגה והיקפה ובנסיבות מקילות או מחמירות שימצא מבקר המדינה.

7. אין הוראת חוק הקובעת שביום הבחירות לרשויות המקומיות יתקיים שבתון כללי במשק. בשלוש מערכות הבחירות האחרונות לרשויות המקומיות היה שבתון כזה מכות סעיף מיוחד שנכלל בהוראות השעה בנושא המימון. בהצעת חוק זו לא נכללת כל הוראה בנושא השבתון ועל כן יום הבחירות לרשויות המקומיות לא יהיה יום שבתון, דבר שיחסוך למשק המדינה סכום של כ-400 מליון שקלים חדשים.

על פי הערכת משרד האוצר עלות מימון הבחירות על פי חוק זה היא 115 מליון שקלים חדשים; לטכום זה קיים כיסוי בתקציב המדינה.

חברי הכנסת: אברהם פורז, אלי דיין